1853. **N°. 12**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 24 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 October.

Uit het verslag der zitting van den Gemeenteraad van 11. Donderdag blijkt, dat het voorstel tot verlenging van den weg langs de Zijl, nadat deswege uitvoerige beraadslagingen hadden plaats gehad, ten slotte de benoeming eener Commissie ten gevolge heeft gehad, welke de zaak nader zou onderzoeken en verslag uitbrengen.

Tot leden dier Commissie zijn benoemd de Heeren v. d. Boon Mesch, Taets v. Amerongen en Leembruggen.

De zaak is voorzeker voor de gemeenschap met den Haarlemmermeer-polder van groot belang. Thans begint die weg aan de Spanjaardsbrug, waar een hek is en een tol, zelfs van voetgangers, wordt geheven; welke weg nu eene lengte heeft van ¾ uur gaans en dan aan het water de Syp stuit. De afstand van daar tot aan het eiland waarop de Kaag tegenover de Leeghwater gelegen is, zal nog ruim 20 minuten bedragen.

Doch om van daar tot de Kaag te komen, zou men thans na bovengenoemd water en eenig weiland te hebben doorloopen, nog een paar malen breede waters moeten passeren, waar nu weg noch overzetveren bestaan, zoodat hoewel de afstand niet groot is, de aanleg van eenen weg derwaarts eene betrekkelijk aanzienlijke som zou vereisschen; hetwelk echter van wege het groote nut en voordeel, dat daaruit niet alleen voor de gemeenschap onzer stad met den Haarlemmermeer-polder zelven, maar ook met aan dien weg grenzende gemeenten is te wachten, voor geen onoverkomelijke hinderpaal ter wenschelijke uitvoering van dien aanleg schijnt te mogen worden gehouden.

— De Consistorie der Waalsche kerk te 's Gravenhage heeft aan den Heer J. Seile, organist dier gemeente, een eervol ontslag uit die betrekking, met toekenning van pensioen, verleend, en in zijne plaats als zoodanig aangesteld, onzen voormaligen stadgenoot, den Heer W. F. G. Nicolai, onderwijzer aan de Konink. Muziekschool.

— Men verneemt, dat de algemeene Synode der Nederl. Herv. kerk, tot voorziening in de menigvuldige behoeften van de noodlijdende kerken in het vaderland, besloten heeft, dat even als voor 4 jaren, weder eene buitengewone collecte in de verschillende gemeenten plaats zal hebben den eersten Zondag in November.

— Te Rotterdam is den 19den door den Heer J. A. M. Bekking een aanvang gemaakt met het leggen der draden voor de drie alhier te plaatsen electrische klokken. Maandag avond zullen zij het eerst in werking zijn, geplaatst in een der lantaarns op de Kaasmarkt, op den hoek van de Lamsteeg, aan het Steiger, nabij de Hoenderbrug en op de Hoogstraat, nabij het Raadhuis.

— In eene bijeenkomst van werkbazen te Rotterdam is bepaald, dat het loon der werklieden van November tot Maart het middelloon zal blijven en dat er voor het vervolg eene betere regeling in den werktijd, zoowel als in het loon zal plaats hebben.

— Te Vlaardingen is eergisteren de laatste sloep van de Zomer-kabeljaauwvangst aangekomen, met slechts 48 tonnen zoutevisch. De uitkomst der visscherij is niet gunstig geweest, doch de prijzen waren hoog. Er is vrees dat een vaartuig in de laatste stormen verongelukt is.

— Uit Brouwershaven wordt het volgende gemeld: Op den 27sten September jl. kort na den plaats gehad hebbenden storm, vond een behoeftig visscherman, bij Springersplaat in het Brouwerhavensche zeegat, eene ledige hermetisch geslotene flesch met eene adreskaart voorzien. Dit adres luidde aan een vooraam ingezeten te Greenwich en aan de achterzijde stond 500 £ reward (*f* 6000 belooning.) Eenige ingezetenen alhier, hebben den vinder in staat gesteld, om de reis naar Greenwich te ondernemen, ten einde het gevondene aan zijn adres te bezorgen en de daarvoor uitgeloofde belooning te ontvangen. Dezer dagen is hij alhier teruggekeerd, doch bragt de teleurstellende tijding mede, dat de adressant het gevondene niet aangenomen en geweigerd heeft hem eenige belooning uit te keeren.

— Van het Nieuwe Diep wordt van den 19den omtrent de Amerikaansche bark Michael Angelo, die voor Wieringen gekomen was, het volgende medegedeeld. Gisteren is van hier vertrokken de Amerik. bark Michael Angelo, Kapt. Sears, met landverhuizers bestemd naar New-York. De cholera was, hoezeer circa 30 hunner waren bezweken, ten gevolge der doelmatige verpleging der zieken in het quarantaine-gebouw te Wieringen, onder de lofwaardige behandeling van twee Officieren van Gezondheid der marine, gelukkig geweken. Men is hier algemeen zeer ontevreden over de behandeling, die deze lieden hebben ondervonden vóór de krachtdadige tusschenkomst van de bevoegde autoriteit, en men houdt het er voor, dat anders zeker 3/4 dezer lieden ware bezweken. Gisteren ochtend, voor hun vertrek, is een brief ontvangen van het Wurtembergsche Consulaat, waarbij aan ieder hunner *f* 25 wordt toegezegd, bij hunne aankomst te New-York uit te betalen, als vergoeding voor de verkeerde behandeling door hen ondervonden, en die zoude worden verhaald op hen, die daaraan deel hadden. (*Hbl.*)

— Te Haarlem zijn voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer ingekomen 806 geldende stemmen, van welke 397 waren uitgebragt op den Heer J. Heemskerk Bz., op Mr. H. A. A. van Berkel 230, op Jhr. Mr. Salvador 134 en de overige op onderscheiden personen, zoodat er eene herstemming tusschen de twee eersten moet plaats hebben.

— Uit Sneek wordt berigt, dat het miltvuur onder de runderen, te Heeg, Hommerts en Jutrijp verdwenen was.

— Uit Vries wordt medegedeeld, dat sedert eenigen tijd in die gemeente, vooral in de gehuchten, eene ziekte onder de varkens heerscht; zij bestaat in een zacht, kort, kwijnend lijden, zonder dat de dieren spijs of drank gebruiken.

— Als een voorbeeld van buitengewone vruchtbaarheid kan men melden, dat in den tuin van J. E. Bos, wonende te Garrelsweer, prov. Groningen, een vruchtboom staat, die 16½ halve Ned. mud appels heeft opgebragt.

— Te Bergen op Zoom zijn valsche 10 cent. stukken in omloop, kenbaar aan donkere kleur en onzuivere afbeelding des Konings, met het jaartal 1849.

— Het bestuur der Koninklijke School voor Nuttige en Beeldende kunsten te 's Hertogenbosch, zal in Julij 1854 eene tentoonstelling houden van schilder- en andere kunstvoortbrengselen van levende meesters.

— Eergisteren is de Aken-Maastrichtsche spoorweg plegtig ingewijd; de weg werd in ruim een uur afgelegd.

's GRAVENHAGE, 22 October.

Bij besluit van 19 October jl., heeft Z. M. den Heer W. N. Clermont, Voorzitter van de directie der Aken-Maastrichtsche Spoorwegmaatschappij, te Maastricht, benoemd tot Ridder der Orde van den Ned. Leeuw.

— Bij Zr. Ms. besluiten van den 15den dezer, zijn benoemd: tot Griffier bij het Kantongeregt te Vlaardingen, Mr. J. C. Rasch, Advocaat te 's Gravenhage; tot Griffier bij het Kantongeregt te Noordwijk, Mr. C. G. Luzac, Advocaat te Leyden, en is op zijn verzoek eervol ontslag verleend, aan Mr. P. G. Hubrecht, als Plaatsvervangend Kantonregter te Leyden.

— Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wet van den 17den September 1849, is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *f* 2,500 aan ingetrokken muntbilletten van *f* 1000 en *f* 500, zoodat thans met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som, *f* 19,903,500, aan muntbilletten is ingetrokken.

— Wij vernemen dat de Heer Maurits Verveer alhier, op de tentoonstelling van schilderijen, welke thans te Duinkerken geopend is, met de eerste medaille is bekroond geworden, voor zijn schilderstuk, voorstellende een Scheveningsch strandgezigt, 't welk tevens door de commissie is aangekocht. Deze onderscheiding is te vleijender, daar die soort van schilderijen, door het aantal en de kunstwaarde der ingezonden stukken, uitstekend op die tentoonstelling vertegenwoordigd is.

AMSTERDAM, 21 October.

De Gemeenteraad heeft eene Commissie benoemd, belast met het opstellen van een adres aan Z. M. den Koning, ten einde eene spoedige verbetering van de geneeskundige wetgeving te verkrijgen.

— Z. M. heeft aan de beambten en werklieden van 's Rijkswerf alhier, gedurende de 4 wintermaanden het zomerloon toegelegd.

— Door de Diaconie der Evang. Luthersche gemeente alhier is eene prijsvraag uitgeschreven te beantwoorden vóór 7 Januarij 1854, voor den bouw van een huis tot ziekenverpleging, waarvan de verdere omschrijving te verkrijgen is aan het Ev. Luth. Diaconie Wees- en Oudemannen en Vrouwenhuis aldaar.

— Den 14den is alhier eene vergadering gehouden van Afgevaardigden uit de Besturen der Afdeelingen van het Patronaat van de stichting te Mont-

foort, met het doel om eene Protestantsche Maatschappij te vormen, ter verzorging en opleiding van verlatene en hulpbehoevende kinderen. In die vergadering zijn reeds de statuten voor deze Maatschappij tot stand gebragt, en is besloten om op den voet, daarbij bepaald, eene geldleening te openen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 October.

Niettegenstaande de vrij ruime toevoer van buitenlandsch graan sedert het begin dezer week, blijven aan de graanmarkt alhier de prijzen der voornaamste granen even hoog. Omtrent den uitslag van den graanoogst in het Vereenigd Rijk bestaat nog onzekerheid. De prijs der tarwe is sedert 4 of 5 weken snel gerezen; maar nog in het begin van September was de middenprijs slechts 50 sh. 4 d., dat is welligt 20 sh. minder dan het geval zou geweest zijn indien de landbouwers en graanhandelaren toen met den waren staat der zaken waren bekend geweest. Van den 10den tot den 15den dezer is alhier, meestal uit het buitenland, aangebragt 77,049 quarters tarwe, 12,332 quarters garst, 40,295 quarters haver, 3,057 quarters boonen, 1,040 quarters erwten, 3,045 zakken en 3,965 vaten meel. Volgens de jongste alhier ontvangen berigten uit Odessa, was de graanmarkt aldaar steeds in eene vaste stemming, terwijl de scheepsvracht ongemeen hoog was en niet minder bedroeg dan 25 sh. per quarter tarwe naar Engeland. (Eén quarter is ongeveer 3 Ned. Mud.

— Men schrijft uit Dublin van den 17den dezer: De prijzen der granen op de verschillende markten des lands beginnen te vallen. — Op de markt te Galway toonden, op het einde der vorige week, de prijzen van alle soorten van granen en levensmiddelen eene neiging tot daling, hetgeen voor een groot deel toe te schrijven is aan de groote aanvoeren van gezonde aardappelen uit alle deelen des lands.

— Gedurende de afgeloopen week is een ongemeen groot aantal schepen van hier naar Australië vertrokken, en wel 24, te zamen 14,737 ton metende. Dit aantal is grooter dan verwacht werd na de jongste berigten uit Australië; het schijnt dat verscheiden schepen, wier vertrek verschoven was in de hoop van eene volle lading te zullen kunnen bekomen, omdat die hoop verdwenen was, met eene gedeeltelijke lading zijn vertrokken. Er worden thans zeer weinig schepen voor Australië in bevrachting gelegd; evenwel is de scheepsvracht derwaarts sedert het laatst der vorige week iets vaster geworden.

— De *Times* meldt, dat de scherpe uitdrukkingen, die hij aan den Keizer van Rusland heeft toegeschreven, toen deze de oorlogsverklaring van Turkye vernomen had, en bijzonder deze: dat het een verdelgingsoorlog zou worden, geheel bezijden de waarheid zijn.

— Te Preston en in de omstreken staan 46 fabrieken stil, omdat de werklieden meer loon begeeren; omstreeks 25,000 hunner zijn daardoor zonder werk.

— Voor het gerigt te Morpeth in Northumberland is dezer dagen de vraag behandeld of een Benedictijner monnik stemgeregtigd werd doordat eenige vaste goederen, te zamen den vereischten census uitmakende, in de eigendomsbewijzen op zijnen naam stonden. De regter heeft de vraag ontkennend beslist, op grond dat die goederen blijkbaar aan de orde en slechts in naam aan den eischer waren vermaakt, terwijl in het algemeen de leden eener geestelijke orde wegens hunne gelofte van armoede geacht moesten worden geene vaste goederen hoegenaamd te kunnen bezitten; hoogstens zou de eischer als vruchtgebruiker kunnen worden beschouwd; maar dan waren de op zijnen naam staande eigendommen niet toereikend om het bedrag van den census uit te maken.

— In de Vereenigde Staten en hier wordt thans de algemeene vergadering der Episcopaalsche kerk gehouden, die om de drie jaren plaats heeft. De eenige gewigtige zaak die er tot nog toe behandeld werd, is de sedert zeven jaren aanhangige vraag of de geestelijken en leeken die afgevaardigd worden door kerkgemeenten welke uit negers bestaan, op de vergadering zouden toegelaten worden. Het vooroordeel tegen den Afrikaanschen menschenstam ging zoo ver, dat de afgevaardigden van kleurlingen die regelmatig leden van de Episcopaalsche kerk geworden waren, niettemin van de gewestelijke en algemeene synoden uitgesloten werden. Dit onchristelijke besluit is thans met eene zeer groote meerderheid van stemmen ingetrokken.

— Van de Iersche landverhuizers, die naar de Vereenigde Staten overkomen, overleeft slechts de helft het 5de jaar van hun verblijf; de andere helft komt om door handenarbeid, koortsen en het drinken van den bedwelmenden drank Whisky.

— Volgens een verslag van den in dienst der Regering werkzamen geoloog, zijn in Nieuw-Holland steenkoollagen gevonden die naar zijne meening groot voordeel beloven voor de ontwikkeling van het binnenland door den aanleg van gemeenschapsmiddelen door stoom.

— In Opperkanada heeft de oogst 1 millioen en in Nederkanada 4 millioen bushels (een bushel is ongeveer $\frac{1}{3}$ Ned. Mud.) meer opgeleverd, dan in 1852.

— Als eene bijzonderheid wordt medegedeeld, dat de acte, door de Californische wetgeving uitgevaardigd betreffende de belasting der vreemde mijngravers, in de Engelsche en Chinesche talen, deze laatste ter bekendmaking aan meer dan 30,000 Chinezen, die zich in het goudland ophouden, gedrukt is. Wie zou zoo iets omtrent eene Amerikaansche wet voor slechts 6 jaren hebben kunnen denken?

BELGIE.

BRUSSEL, 21 October.

De *Indépendance Belge*, het orgaan van het Ministerie, betoogt dat het invoerregt op vleesch en vooral de stedelijke belastingen op het geslagt dienen te worden afgeschaft, ten einde dit onmisbaar voedsel ook voor de mingegoede volksklassen in Belgie weder verkrijgbaar worde.

— Op de Schelde is een oesterbank gevonden, waardoor Antwerpen nu ruim voorzien wordt; de 100 worden voor 1 fr. à 1 fr. 50 c. verkocht; den 19den waren er omstreeks 12,000 stuks aangebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 October.

De Russische Gezant alhier heeft bepaaldelijk verklaard, dat hij gelast was om zijn pas aan te vragen, zoodra het hem zou gebleken zijn, dat Frankrijk een werkdadig deel aan den oorlog tusschen Rusland en Turkye zou nemen. Ook zou zich Oostenrijk alleen verbonden hebben, onzijdig te blijven, zoo lang Frankrijk zich slechts bleef bepalen bij eene zedelijke ondersteuning van Turkye.

— De policie hier en elders gaat voort een aanmerkelijk aantal personen in hechtenis te nemen. Te Parijs alleen zou dit getal 600 bedragen. Ook hebben er vele huiszoekingen plaats gehad, niet alleen bij lieden van demokratische denkwijze maar ook bij aanhangers van het Huis Orleans. Geene andere reden wordt voor deze maatregelen opgegeven dan eene gisting onder de democratische partij, te weeg gebragt door het vooruitzigt op het uitbreken van eenen oorlog in Europa ten gevolge van het Turksch-Russische geschil.

De ministeriele bladen zwijgen van de zaak; de half-officiele *Patrie* zegt dat de in beslag genomen papieren van den gewezen Commissaris-Generaal van de revolutie-regering, Delescluse, bewijzen dat de politieke uitgewekenen geheel onbekend zijn met den toestand des lands en de bespottelijkste hersenschimmen maar tevens de dwaasste en snoodste plannen koesteren. De tegenwoordigheid van dien revolutionairen handlanger te Parijs en de inhoud der bij hem gevonden papieren heeft verscheiden arrestatien en huiszoekingen te Parijs en in eenige departementen noodig gemaakt.

— Na eenige mislukte proefnemingen is men thans alhier met de aanwending van het electrische licht zoo ver gevorderd dat het sedert een paar dagen gebruikt wordt tot verlichting der werkzaamheden aan eene der bruggen over de Seine, welke werkzaamheden tot nabij middernacht worden voortgezet ten einde de stremming van het verkeer zoo kort mogelijk dure.

— Twee vaartuigen zijn van Parijs te Strasburg aangekomen langs het nieuwe kanaal tusschen de Marne en den Rhijn. Dit zijn de eerste schepen die gebruik maken van de nu geopende gemeenschap te water tusschen Parijs en Strasburg.

— De beroemde schilder H. Vernet heeft eene nieuwe wijze van schilderen uitgevonden, die hij reeds bij de vervaardiging van het portret van den Maarschalk Vaillant toepaste. Hij bereidt de kleuren met olijfolie, hetgeen de inzuiging en uitdrooging der kleuren voorkomt en het schoonmaken der pencelen onnoodig maakt. Wanneer de schilderij gereed is, wordt achter het doek eene laag inzuigende aarde aangebragt, van de soort waarmede men vlekken kan doen verdwijnen. De olijfolie wordt door die aarde weldra ingezogen, waardoor de schilderij tot den staat van pastel is teruggebragt. Dan neemt men de laag aarde weg en vervangt haar door lijnolie, die van zelf door de kleuren dringt, waarna de bewerking geeindigd is.

— De Heer Moreau te Provins, een geacht bankier, bevond zich onlangs met zijne echtgenoot, des avonds ten 6 ure in de eetkamer, terwijl hun 6-jarig zoontje in het aangrenzend vertrek was ter rust gelegd en de 20-jarige dienstmaagd in de keuken bezig was. Op het schellen aan de huisdeur wordt die door den Heer Moreau in persoon geopend en wel voor een man die, met een onder zijne kleederen verborgen bijl gewapend, hem daarmede een doodelijken slag op het hoofd toebrengt. Terstond daarna vliegt de moordenaar op Mevrouw Moreau toe en brengt ook haar op de wreedaardigste wijze om het leven. De dienstmaagd, door het gerucht verschrikt, komt nu toeschieten en was door den moordenaar reeds bij de keel gegrepen, toen deze zich schijnt te bezinnen en belooft haar leven te sparen, wanneer zij hem overal rondleidt en aanwijst waar het geld verborgen is. Zij gehoorzaamt en de booswicht maakt zich overal van geld en bankpapier meester, voert haar daarop in het vertrek waar het kind te bed lag, maakt zich jegens de ongelukkige dienstmaagd aan het verfoeijelijkst geweld schuldig en bindt haar toen aan de stijlen van het bed vast. Nu gaat hij naar de eetzaal en ledigt daar een flesch brandewijn. Denkelijk door dien drank bedwelmd, misschien ook eenigzins door de herinnering zijner bedreven gruwelen geschokt, zinkt hij, terwijl hij met het geroofde het huis verlaten wil, in het voorvertrek bedwelmd ter aarde en valt in een diepen slaap. Van die gelegenheid maakt de dienstmaagd gebruik, ontdoet zich van hare banden en gaat de gendarmerie verwittigen, die, door regterlijke ambtenaren vergezeld, terstond volgt, den moordenaar, met de bebloede bijl in de hand, op den grond vindt en hem met moeite wekt. Ondervraagd, poogde hij eerst te ontkennen de aangeklaagde persoon te zijn; maar verhaalde daarna al het voorgevallene met ijzingwekkende koelbloedigheid. Zijn naam is Louis Bony, hij is landmeter te Villers St. Georges en telt slechts 23 jaren. Men wil weten dat hij den Heer Moreau eene vrij groote som schuldig was en dat hij uit de boeken diens bankiers het blad gescheurd heeft waarop deze schuld stond aangeschreven.

— Een van de vermaardste overblijfselen der Romeinsche heerschappij in ons land, de tempel van Augustus en Livia te Vienne, depart. van de Isère,

zal worden besteld. De Regering heeft voor dit doel eene som van 150,000 fr. bestemd, terwijl de stad zich verbindt het overige van de kosten te dragen. Verscheiden gebouwen, welke dit schoone proefstuk van Grieksche bouwkunde aan het gezigt onttrekken, zullen onteigend en gesloopt worden.

— Te Rome hebben wegens de duurte der granen ongeregeldheden plaats gehad, die door de Fransche troepen beteugeld zijn.

SARDINIE.

TURYN, 15 October.

Aan een der geachtste Turynsche dagbladen, de *Parlamento*, is uit Florence, onder dagteekening van den 12den dezer, het volgende geschreven:

De Schotsche Dame die in Toscane wegens Bijbelverspreiding en aanranding der Staatsgodsdienst in hechtenis genomen was, Miss Cuninghame, is uit de gevangenis ontslagen; maar men heeft haar eenigermate moeten dwingen om zich in vrijheid te laten stellen. Zij verlangde de vrijheid niet als een genadebewijs maar als een regt. De deurwaarder die haar kennis gaf van het bevel van ontslag, verklaarde in last te hebben haar de gevangenis te doen verlaten; zij eischte van hem een getuigschrift in behoorlijken vorm, stavende dat zij met geweld uit de gevangenis verwijderd geworden was.

Het was gansch niet zeker dat zij door den Regter zou veroordeeld geworden zijn, indien het regtsgeding ware voortgezet; men zegt dat de regtbank van eersten aanleg verklaard had geen grond tot vervolging te vinden.

— De Engelsche Regering had door haren Zaakgelastigde te Florence doen verklaren dat het diplomatiek verkeer tusschen de beide landen afgebroken en de Britsche vlag te Florence ingetrokken zou worden, ingeval Miss Cuninghame niet op vrije voeten wierd gesteld.

PRUISSEN.

BERLIJN, 20 October.

De handelstand te Maagdenburg heeft bij het Ministerie een verzoekschrift ingediend, dat er bij de Regeringen van het Duitsch Verbond maatregelen zouden genomen worden tot afschaffing van alle graantollen.

— De maatregel van den Aartsbisschop van Freiburg tegen de huishoudsters van de R. K. geestelijken heeft reeds vruchten gedragen, daar de Bisschop van Maintz, dit besluit al heeft toegepast; voortaan mag geen geestelijke van zijn dioecese meer dan ééne vrouwelijke dienstbode houden, welke bovendien den kanonieken leeftijd, namelijk meer dan 30 jaren, moet bereikt hebben. Zoogenaamde *Mamsellen* mogen geestelijken niet meer als huishoudsters houden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 19 October.

De som die bijeen is gebragt, om eene kerk te stichten ter plaats waar de Keizer door Libenyi werd gewond, beloopt ruim 1 millioen flor.

— Men verwacht hier eene zamenkomst van Oostenrijksche en Pruissische Commissien ter beraadslaging over de middelen om het onderling verkeer zooveel mogelijk te bevorderen, waaronder ook eene overeenkomst omtrent de munten.

— Reeds is een groot getal verlofgangers van de alhier in bezetting liggende regimenten naar hunne haardsteden vertrokken. De uitgereikte passen zijn afgegeven, deels voor twee jaren, deels tot nadere oproeping. De nu overtollige paarden der artillerie worden of aan landbouwende grondbezitters in gebruik gegeven, of verkocht.

RUSLAND.

PETERSBURG, 15 October.

Den 13den is Z. M. op zijn paleis Zarskoe-Selo aangekomen.

— Volgens eene opgave in de Petersburgsche dagbladen bestaat het op den voet van oorlog gebragte operatie-leger uit 496,000 man en 996 stukken geschut, in zes legercorpsen verdeeld. Daarvan staan twee corpsen aan den Donau, een in Polen, een bij Moskau, een aan de Zwarte Zee en een in het noorden des Rijks. De aanvullings-manschappen uit het oostelijk en westelijk gedeelte des Rijks en de met verlof gezondenen zijn nog niet opgeroepen, zoo min als de 1ste ban der reserve, bestaande uit 98,000 man met 192 stukken geschut, en de 2de ban, bestaande 115,000 man met 280 stukken geschut.

— Volgens berigt uit Warschau van den 16den dezer is de Vorst Stedehouder Generaal-Veldmaarschalk Paskewitsch benevens zijnen zoon en de hem »tot een bijzonder doel" toegevoegde ambtenaren Graaf Rzewuski, Kamerjonker Paniutin en Staatsraad Rosset, naar Homl in de Ukraine vertrokken.

— Te Sebastopol worden talrijke Russische corpsen naar de Turksch-Russische grenzen op de Aziatische lijn ingescheept, zoodat het wel mogelijk is, dat de vijandelijkheden dáár beginnen zouden.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 10 October.

De Minister van Oorlog heeft verslag gedaan van de sterkte der Turksche legermagt en is door hem het aantal geregelde troepen, bij den Donau en de grenzen van Anatolië, begroot op 217,000 man, waaraan zich hadden aangesloten de onregelmatige corpsen en talrijke benden vrijwilligers. Verder heeft die bewindsman medegedeeld, dat er nog eene reserve aanwezig was van 180,000 man regelmatige troepen, die gereed stonden om op het eerste bevel op te rukken.

— Er hebben nog dagelijks conferentiën plaats tusschen den Russischen en Engelschen Gezant, welke met een voorstel van Engeland, om nog eene bemiddeling te beproeven, in verband moeten staan, en van de zijde der Fransche Regering moeten vredelievende verklaringen zijn ingekomen, die alhier zeer goed zijn opgenomen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Maandag den 24sten October 1853, 's namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Rapport van de Raads-Commissie, in zake het Huiszittenhuis.
2°. Rekening van Mren Regenten der Huiszitten- en Diaconie-Armen, 1852.
3°. Idem van Mren Regenten der Roomsch Catholieke-Armen, 1852.
4°. Idem van Mren Regenten van het Roomsch Catholieke Wees- en Oudeliedenhuis, 1852.
5°. Idem van Armverzorgers der Evangelisch Luthersche gemeente, 1852.
6°. Idem van Mren Regenten van het Evangelisch Luthersch Wees- en Oudeliedenhuis.
7°. Idem van Armverzorgers der Israëlitische gemeente, 1852.
8°. Idem van Vrouwen Kraammoeders, 1852.
9°. Missive van de Plaatselijke School-Commissie, betreffende de vervulling van de betrekking van Onderwijzer aan eene dezer Stads-Armscholen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 20 October 1853, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *tweede* week der trekking van de laatste klasse der 221ste Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten	ƒ 76.00.	Geheele Loten	ƒ 30.00.
Halve	- 38.00.	Halve	- 15.00.
Vijfde	- 15.20.	Vijfde	- 6.00.
Tiende	- 7.60.	Tiende	- 3.00.
Twintigste	- 3.80.	Twintigste	- 1.50.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Zr. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°.* 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 20 October 1853. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: C. A. G. OLIPHANT,
EN
ARNHEM, 20 October 1853. C. H. DIBBETS.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapene DOCHTER, C. G. M. VAN TROTSENBURG, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 21 October 1853. H. VAN ROMBURGH.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, H. C. VAN PUTTEN, geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, 22 October 1853. F. STOKHUYZEN.

Den 8sten October 1853 overleed te *Parijs*, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 77 jaren en drie maanden, Vrouwe FRANCISCA ADRIANA CANNAARTS, Weduwe wijlen den Wel-Edel Geboren Heer JEAN ROBERT GUILLAUME LONGAYROU.

N. C. DE GYSELAAR,
Executeur-Testamentair.

Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvrouw HELENA SYBILLA ANTONIA LIPPERT, Weduwe van den Heer PETRUS OOSTERBAAN, vroegtijdig voorzien van de HH. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van 83 jaren en bijna 5 maanden.

Uit aller Naam,
LEYDEN, 18 October 1853. J. G. OOSTERBAAN, Pz.
Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van onzen geliefden Zoon P. J. A. HOELEN, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, hierbij onzen innigen dank.

M. J. HOELEN,
LEYDEN, 20 October 1853. J. E. W. HOELEN, VISSER.

De tweede Verificatie in 't Faillissement van de Wed. P. QUAADGRAS, *Behanger* alhier, zal plaats hebben op den 7den November e. k. voormiddags ten 10 ure ter Arrondissements-Regtbank alhier.

Mr. A. SCHMIDT, *Curator.*

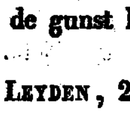
De Ondergeteekende berigt door deze aan hare geëerde Begunstigers, dat zij de nieuwste Modellen van **Dames-, Meisjes- en Kinderhoeden** uit *Parijs* heeft ontvangen, en alzoo voor het aanstaande Wintersaizoen weder ruim gesorteerd is. Zij beveelt zich zeer aan in de gunst harer Stadgenooten.

J. J. DE SAUVAGE,
LEYDEN, 24 October 1853. Heerengracht Wijk VIII. N°. 789.

ZES GULDEN PER MAAND VOOR ELKEN LEERLING.

Een ONDERWIJZER, geregtigd om te staan naar eene School van den hoogsten rang, geëxamineerd in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, in staat grondig Onderwijs te geven in de *Meetkunst*, *Algebra*, *Rekenkunde*, *Aardrijkskunde*, *Geschiedenis*, *Handteekenen* en alle andere vakken van studie, die vereischt worden voor de Academiën te *Breda* en *Delft* of voor eenige andere wetenschappenlijke betrekking, vraagt een **vijftal Leerlingen**, om hen des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur te zijnen huize te onderwijzen. **Privaatlessen** *f* 0,35 per uur. Men wordt verzocht zich te adresseren met gesloten Briefjes onder Lett. **M.** aan den Boekhandelaar A. P. W. BROER VAN DIJK, op de Turfmarkt, te *Leyden*.

Men vraagt voor een HEER een **Gemeubeleerde Kamer met Alcove** of twee niet te groote **Kamers**, liefst op een stillen Stand. Opgave van Huurprijs enz. onder **No. 12**, bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, alhier.

Hoog-Heemraden van Rijnland en van 's Lands en Groot Waterschap van Woerden zijn voornemens in het Gemeenlandshuis der beide Hoog-Heemraadschappen, onder *Oudshoorn*, op Dingsdag den 25sten October 1853, des voormiddags ten *elf* ure, in het openbaar bij Opbod en Afslag te **VERPACHTEN**:

Het regt van doorvaart der Schepen en Vaartuigen, passerende door de Heimans- of 's Molenaarsbrug, liggende in den lagen Rijndijk, onder het Ambacht van Oudshoorn, voor den tijd van DRIE *jaren, ingaande met den 1sten Januarij 1854.*

De Voorwaarden zullen acht dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en van het Waterschap te *Woerden*, alsmede in het Gemeenlandshuis voornoemd.

De ***Hoofd-Administratie van het Regiment Rijdende Artillerie*** zal op Woensdag den 26sten dezer, 's middags ten 12 ure, in het openbaar aan de meestbiedenden te *Leyden* tegen *Contant Geld* doen Verkoopen:

17 REFORM PAARDEN,

en wel aan de Stalling van den Doelen, aldaar te bezigtigen van 10—12 ure, op den dag der Verkooping.

Ter Ordonnantie,

LEYDEN, 21 October 1853. *De Kapitein-Kwartiermeester*,
P. E. SCHLUTER.

OPENBARE VERKOOPING

op de Hofstede ***Vredenhoef***, onder *Voorschoten*, om *Contant Geld*, Woensdag den 2den November 1853, des voormiddags ten 10 ure, van MEUBILAIRE en andere ROERENDE GOEDEREN, hoofdzakelijk bestaande in: differente Mahony- en andere Tafels, dito Stoelen met Trijpten en andere Zittingen, waaronder 12 en 2 Fauteuils met gele Zijde, 1 echt Smirnaasch, 1 Doorniksch en 1 Deventer-Tapijt en andere Vloerkleeden, Vensterbank-Kussens, verschillende Overgordijnen met Ornamenten en Toebehooren, Linnen Valgordijnen, welgevulde Bedden met Toebehooren, Paardenharen-, Stroo- en andere Matrassen, Wollen- en Katoenen Dekens, 1 Mahony- en andere Ledekanten met Behangsels, Spiegels en Schilderijen, 1 Piano, 1 Mahony Chiffonnière, dito en andere Kastjes, 1 Glazenkast, 1 Vliegen-Kast, 2 Eikenhouten Kabinetten, 1 Dordsche Haard en Kagchel met Toebehooren, 1 groot Marmer Beeld op ijzeren Voetstuk, verschillende Tafellampen; voorts verschillend Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, Porselein, Glas-, Hout- en Aardewerk.

En zal wijders nog ter Verkoop worden geveild: 2 KALFKOEIJEN, 15 stuks SCHAPEN van verschillend ras, 1 zwart Langstaart MERRIEPAARD, gelijktands, 1 KAPWAGEN, 1 BASTAARDWAGEN, BOUW- en TUINGEREEDSCHAPPEN en hetgeen meerder te Koop zal worden aangeboden.

Alles daags voor de Verkooping van des morgens 10 tot des namiddags ten 4 ure, ter voornoemde plaatse te bezigtigen, en is nadere inlichting te bekomen ten Kantore van den Notaris TROMER, te *Voorschoten*.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 29sten October 1853, bij Opveiling en op Zaturdag den 5den November 1853, bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van:

No. 1. Een hecht sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, bevattende 7 zoo Behangen als Onbehangen Boven- en Benedenkamers, meest allen van Stookplaatsen voorzien, Marmeren Gang, grooten Zolder, Keuken, Kelder, Binnenplaats en verdere commoditeiten, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van de Breedestraat, Wijk IV, No. 270.

Dit perceel kan dadelijk worden aanvaard.

No. 2. Een SPEELTUIN, met eenen goed betimmerden Koepel, nieuw gebouwde Schuur of Werkplaats en verder getimmerte, staande en gelegen tusschen de Hoogewoerds- en Koepoorten, even buiten de Stad *Leyden*, aan het einde van het Philosophen Pad, onder *Soeterwoude*.

Te aanvaarden den 15den November 1853.

Zijnde de perceelen te bezigtigen Dingsdags en Vrijdags vóór en op den dag der Veiling en Afslag, het perceel No. 1, van 10 tot 12 ure en het perceel No. 2, van 10 tot 2 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris D. N. HOSKES, te *Leyden*.

Door gevorderde jaren uit de Hand te Koop

binnen *Leyden*, de in werking zijnde GRIJN-, LAKEN-, CARSAAI-, BAAI- en VLAGGENDOEK-**FABRIJK**, sedert jaren lang met goed succès uitgeoefend onder de firma van J. COUVÉE SENIOR EN ZOON, welke een goed burgerbestaan oplevert en met een klein kapitaal kan worden gedreven, en zulks met het Werkhuis, Droograam, Gereedschappen, Firma, Correspondentie, Berekeningen en verder alles wat daartoe mogt behooren.

Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*.

De Ondergeteekende voornemens zijnde, om kort na Nieuwe Jaar den 7den Jaargang van zijn **JAAR- en ADRES-BOEKJE**, vermeerderd en verbeterd, uit te geven met eene *Korte Kronijk* van de *Stad Leyden* over 1853, verzoekt zijne Stadgenooten om hem zoo spoedig mogelijk gewenschte veranderingen en verbeteringen schriftelijk te doen toekomen.

C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER,
Ouden Singel.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag 24	October	12	uur, Schipper	C. HOLLANDER.
» *Alkmaar*,	Woensdag 26	»	10	» »	L. KROON.
» *Sneek*,	» 26	»	11	» »	K. VIERSMA.
» *Deventer*,	Donderdag 27	»	12	» »	J. BUISMAN.
» *Kampen*,	» 27	»	12	» »	K. DE HAAN.
» *Hoorn*,	Vrijdag 28	»	10	» »	J. RAJER.

Heeren Fabriekanten en Belanghebbenden worden bekend gemaakt, dat er van den 27sten dezer iedere week Donderdags ten 12 ure, een Beurtschip van hier naar *Kampen* zal vertrekken.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 22 *October*. Van *f* 48 tot *f* 51.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 22 *October*.

Oude witte Tarwe *f* 15.00 tot *f* 16.00. Nieuwe Tarwe *f* 14.00 tot *f* 15.50. Oude Rogge *f* 10.00 tot *f* 10.50. Nieuwe Rogge *f* 10.20 tot *f* 10.50. Gerst *f* 7.50 tot *f* 7.80. Haver *f* 4.00 tot *f* 4.50. Paardeboonen *f* 7.00 tot *f* 8.00. Duiveboonen *f* 9.00 tot *f* 9.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 21 October.

			Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	59⅞	60 3/16	60
Dito Certificaten	» 3	»	72	—	—
Dito dito	» 4	»	90⅞	91⅛	90⅞
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	90½	91	90½
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	99⅞	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	104	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	102¼	102½	102½
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	94½	—	—
Dito 1840	» 4	»	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	87	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	70	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	»	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	21	21 1/16	21 1/16
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 5 m.	» 3	»	39¾	40	39¾
Bewijzen Coupons			4 1/16	5	4 3/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	74⅞	76¼	—
Dito Nieuwe	» 5	»	87¾	88¼	88¼
Dito 1847	» 2½	»	38⅛	38 11/16	—
BELGIE, Banc.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	49⅜	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	94¼	95¼	94½
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	36	36½	36⅛
Dito dito	» 4	»	—	—	—
VENEZUELA,	» 3½	»	—	—	—
MEXICO,	» 3	»	21⅞	22¼	—
AMERIKA, Bankactiën					

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.